

Asettamispäätös HE laiksi elintarvikelain ja rehulain muuttamisesta

Maa- ja metsätalousministeriö on tänään asettanut lainsäädäntöhankkeen, jonka tarkoituksena on antaa hallituksen esitys laiksi elintarvikelain ja rehulain muuttamisesta. Tarkoituksena on tehdä lakeihin normaaliolojen häiriötilanteisiin varautumisen edellyttämät muutokset sekä muita yksittäisiä korjauksia ja muutoksia.

Toimikausi

17.2.2025 – 31.12.2025

Tausta

Petteri Orpon hallituksen ohjelman mukaisesti valtioneuvostossa valmistellaan valmiuslain kokonaisuudistusta. Sen tavoitteena on saattaa valmiuslaki vastaamaan nykyaikaista käsitystä yhteiskunnan kokonaisturvallisuudesta ja sitä uhkaavista tekijöistä sekä erilaisten vaikutuksiltaan vakavien uhka- ja häiriötilanteiden tunnistamisesta. Valmiuslaissa säädetään normaalista poikkeavista toimivaltuuksista esimerkiksi perusoikeuksista poikkeamiseen, valtiontalouden hoitoon ja hallinnon järjestämiseen poikkeusoloissa. Viime vuosien normaaliolojen vakavat häiriötilanteet, kuten covid-pandemia ja Venäjän hyökkäys Ukrainaan, ovat osoittaneet, että elintarvikkeiden, kontaktimateriaalien ja rehujen saatavuuden varmistamiseksi tarvitaan oikeusperusta sille, että voidaan tilapäisesti joustaa tietyistä lainsäädännön vaatimuksista. Elintarvikeketjun toiminnan turvaamiseksi, elintarvike- ja rehulakiin lisättäisiin säännökset, joilla osaltaan edesautetaan elintarvikkeiden ja rehujen saatavuutta normaaliolojen vakavissa häiriötilanteissa. Sekä elintarvike- että rehulaki uudistettiin kokonaan vuosina 2020 ja 2021. Uudistusten jälkeen käytännön valvontatyössä on noussut esiin kehittämiskohteita ja viranomaisten tarpeita, joiden takia joitakin lakien yksityiskohtia tulisi tarkastella hallinnollisen taakan vähentämiseksi ja viranomaisten toiminnan helpottamiseksi. Myös sidosryhmät ovat lähettäneet kehitysehdotuksia elinkeinonharjoittamisen sujuvoittamiseksi.

Tavoitteet ja tehtävät

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Maa- ja metsätalousministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

Tavoite: Muutoksen tavoitteena on tuoda elintarvike- ja rehulainsäädäntöön joustavuutta yllättävien yhteiskunnallisten tilanteiden varalta. Lakeihin lisättäisiin säännökset, joilla varmistetaan elintarvikkeiden ja rehujen saatavuus normaaliolojen vakavissa häiriötilanteissa. Tiettyjen reunaehtojen täytyessä esimerkiksi koostumusta ja pakkausmerkintöjä koskevista vaatimuksista olisi mahdollista joustaa. Lisäksi tavoitteena on sujuvoittaa viranomaisten työtä huomioimalla käytännön työssä esille nousseita ongelmia. Elintarvikelain osalta kansallisesta tarpeesta johtuvat muutokset koskisivat muun muassa kunnan suorittamasta elintarvikevalvonnasta perittävän valvonnan perusmaksun perimistä sellaisilta elintarvikealan toimijoilta, jotka ovat säännöllisen elintarvikevalvonnan ulkopuolella. Lisäksi lakiin tehtäisiin teknisiä muutoksia ja korjauksia. Rehulain osalta muutostarpeet liittyvät pykäliin koskien lupaa käyttää hyväksymätöntä rehun lisäainetta, Ruokaviraston valvontasuunnitelmaa ja raportointia sekä rehuvalvonnan seuraamusmaksua.

Tehtävä: Tehtävänä on valmistella hallituksen esitys laiksi elintarvikelain ja rehulain muuttamisesta siten, että laki tulisi voimaan vuonna 2026 yhdessä valmiuslakiuudistuksen kanssa.

Organisointi

Hankkeen vastuuvalmistelijana toimii Hannu Miettinen ruokaosaston oikeudellisesta yksiköstä. Muina valmistelijoina toimivat Anne Haikonen ja Marita Aalto ruokaosaston elintarviketurvallisuusyksiköstä, Antti Kyllönen talousyksiköstä sekä säädösvalmisteluavustajina Päivi Ranta ja Anna Jalo oikeudellisesta yksiköstä. Hankkeessa kuullaan asiantuntijoina Ruokaviraston sekä muiden viranomaisten ja sidosryhmien edustajia.

Kustannukset ja yleiset määräykset

Hanke toteutetaan virkatyönä.

Kansliapäällikkö

Pekka Pesonen

Lainsäädäntöneuvos

Hannu Miettinen

VN/1305/2025-MMM-2

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: